

رابطه بین کیفیت اطلاعات حسابداری و همبستگی نرخ رشد شرکت با صنعت

سعید نادری^۱

فرزانه حیدرپور^۲

احمد یعقوب نژاد^۳

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۷/۰۶/۲۷

تاریخ دریافت: ۱۳۹۷/۰۴/۲۳

چکیده

مقاله حاضر به بررسی رابطه بین کیفیت اطلاعات حسابداری و همبستگی نرخ رشد شرکت با صنعت در شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران می‌پردازد. در این راستا از معیارهای مختلف سنجش کیفیت اطلاعات حسابداری شامل شاخص پایداری سود، هموارسازی سود، قابلیت پیش‌بینی سود و اقلام تعهدی و ترکیبی از متغیرهای رتبه‌بندی شده فوق و همچنین برای اندازه‌گیری همبستگی نرخ رشد شرکت با صنعت از چهار معیار؛ نرخ رشد سرمایه‌گذاری بلندمدت، سود عملیاتی، فروش و ساختار سرمایه استفاده شده است. فرضیه‌های پژوهش بر مبنای یک نمونه آماری متشکل از ۱۱۱ شرکت و بر اساس مدل رگرسیونی چند متغیره و روش داده‌های ترکیبی با استفاده از نرم‌افزار اقتصادسنجی Eviews مورد آزمون قرار گرفته است. نتایج حاصل از آزمون فرضیه‌ها نشان داد که کیفیت بالای اطلاعات حسابداری باعث به سرمایه‌گذاران اطمینان می‌دهد که سرمایه‌گذاری انجام شده توسط آنان در فعالیت اصلی شرکت سرمایه‌گذاری شده است.

واژه‌های کلیدی: کیفیت اطلاعات حسابداری، عدم تقارن اطلاعاتی، سرمایه‌گذاری.

۱- دانشجوی دکتری، گروه حسابداری، دانشکده اقتصاد و حسابداری، واحد تهران مرکزی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

۲- دانشیار گروه حسابداری، دانشکده اقتصاد و حسابداری، واحد تهران مرکزی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران. (نویسنده اصلی و مسئول مکاتبات) fheidarpoor@yahoo.com

۳- دانشیار گروه حسابداری، دانشکده اقتصاد و حسابداری، واحد تهران مرکزی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

۱- مقدمه

واحدهای تجاری، همواره با فرصت‌های سرمایه‌گذاری زیادی روبه‌رو می‌شوند که نیازمند تصمیم‌گیری منطقی هستند. یکی از عوامل مؤثر بر این‌چنین سرمایه‌گذاری، اطلاعات حسابداری است. از آنجایی که اطلاعات مندرج در صورت‌های مالی یکی از پایه‌های مهم اتخاذ تصمیمات منطقی به شمار می‌رود، لذا استفاده‌کنندگان باید در فرآیند تصمیم‌گیری، پیش از به‌کارگیری گزارش‌ها مالی، کیفیت آن را ارزیابی کنند (بزرگ اصل، ۱۳۸۰).

در اقتصاد هر کشوری، سرمایه‌گذاری یکی از اجزاء مهم تابع تولید است و از همین رو است که سرمایه‌گذاری یکی از ضروریات اساسی در پیشرفت اقتصادی هر کشور به حساب می‌آید. واقعیتی که نمی‌توان از آن چشم‌پوشی کرد آن است که دستیابی به نرخ رشد مطلوب، احتیاج به سرمایه‌گذاری دارد (ارشدی، ۱۳۷۷) و البته کارکرد ارزشمند اطلاعات مالی در تصمیمات تخصیص بهینه منابع و توسعه روزافزون اقتصادی، مورد اجماع صاحب‌نظران حسابداری در ادبیات موضوعی است. برابر بند ۶ استاندارد شماره یک حسابداری ایران، ترجمه استاندارد بین‌المللی شماره یک، هدف از گزارشگری مالی، ارائه اطلاعاتی طبقه‌بندی‌شده درباره وضعیت مالی، عملکرد مالی و انعطاف‌پذیری مالی واحد تجاری است که برای طیف وسیعی از استفاده‌کنندگان صورت‌های مالی در اتخاذ تصمیم‌های اقتصادی مفید واقع می‌شود (بولو و همکاران، ۱۳۹۶). اطلاعات حسابداری باکیفیت بالا می‌تواند منجر به افزایش کارایی سرمایه‌گذاری از طریق کاهش عدم تقارن اطلاعاتی گردد که این عدم تقارن اطلاعاتی در صورت وجود، می‌تواند مشکلات اقتصادی هم چون مخاطرات اخلاقی و گزینش، نادرست را به همراه داشته باشد (گایو و راپوسو^۱، ۲۰۱۱) و کیفیت پایین گزارشات مالی باعث افزایش هزینه مبادلات و ناتوانی بازار در تخصیص بهینه منابع می‌شود (حیدر پور و زارع رفیع، ۱۳۹۳).

تاکنون پژوهش‌های مختلفی به بررسی تأثیر کیفیت و شفافیت اطلاعات بر مؤلفه‌های رشد صنعت پرداخته‌اند از قبیل؛ کیفیت اطلاعات حسابداری و رشد صنعت (ژی و وانگ^۲، ۲۰۱۶ و فرانسیس و همکاران^۳، ۲۰۰۹)، عدم اطمینان اطلاعاتی و کیفیت اطلاعات (لی و شراف^۴، ۲۰۱۰)، سازوکارهای حاکمیت شرکتی و عملکرد شرکت (شوروزی و همکاران، ۱۳۹۴) و همچنین تأثیر فرصت‌های رشد بر رابطه کیفیت گزارشگری و نوسان بازده (حیدر پور و زارع، ۱۳۹۳) اما همواره وجود خلأ مطالعاتی در رابطه با تأثیر کیفیت اطلاعات بر مؤلفه‌های مختلف رشد شرکت و صنعت، نظیر رشد سود عملیاتی، فروش، سرمایه‌گذاری‌ها و منابع حس می‌شود.

فرانسیس و همکاران (۲۰۰۹) به دنبال اثبات وجود رابطه بین کیفیت اطلاعات و رشد صنعت در کشورهای مختلف نشان دادند که رابطه مثبتی بین شفافیت اطلاعات و هم‌بستگی رشد شرکت

و صنعت در کشورهای مختلف وجود دارد و شفافیت اطلاعات هم‌جهت با رشد صنعت بوده که نتیجه فوق با این مفهوم که شفافیت شرکت موجب تخصیص بهینه منابع و رشد صنعت می‌شود، هم‌راستا است و این موضوع در تحقیقات انجام‌شده توسط بشمن و اسمیت^۵، (۲۰۰۱) و کلسنس^۶ (۲۰۰۶) نیز به اثبات رسیده است. ژی و وانگ (۲۰۱۶) بیان نمودند که کیفیت اطلاعات حسابداری می‌تواند انتخاب سرمایه‌گذاری را بهبود بخشد که عملکرد حاکمیتی شرکت را نیز تقویت کند. همچنین کروئل و هم کاران (۲۰۱۷) اذعان داشتند که کیفیت گزارشگری مالی با کاهش مسائل نمایندگی، ریسک اطلاعاتی را کاهش داده و با کاهش ریسک اطلاعاتی، از هزینه‌های سرمایه کاسته شده و این کاهش‌ها بر تمایل سرمایه‌گذاران برای خرید و فروش یا نگهداری سهام شرکت تأثیر می‌گذارد که متعاقباً افزایش نرخ رشد شرکت‌ها را در پی خواهد داشت.

با توجه به یافته‌های فوق، می‌توان به اهمیت موضوع جهت آگاه ساختن سرمایه‌گذاران و نهادهای حرفه‌ای حسابداری نسبت به میزان مفید بودن اطلاعات حسابداری در تصمیم‌گیری‌های سرمایه‌گذاری و همچنین تأثیر آن بر متغیرهای رشد شرکت و صنعت پی برد. بنابراین در پژوهش حاضر این سؤال مطرح می‌شود که آیا کیفیت بالای اطلاعات حسابداری می‌تواند بر مدیریت سرمایه‌گذاری منابع از طریق بررسی همبستگی رشد شرکت و صنعت تأثیرگذار باشد یا خیر؟

۲- مبانی نظری

به لحاظ تجربی بسیاری از تحقیقات در حوزه بازار سرمایه به بررسی مفید بودن اطلاعات حسابداری برای سرمایه‌گذاران پرداخته‌اند و بدیهی است کیفیت بالاتر اطلاعات حسابداری به تصمیم‌گیری‌های بهتر کمک شایانی می‌نماید. اهمیت کیفیت اطلاعات در ایجاد جو اعتماد و اطمینان در بازارهای سرمایه و نقش برجسته این بازارها در هدایت منابع به سمت صنایع مولد و تخصیص بهینه آن‌ها، پرداختن به این حوزه را برجسته می‌سازد (حجازی و همکاران، ۱۳۹۳).

اطلاعات حسابداری باکیفیت می‌تواند گامی مهم در راستای سرمایه‌گذاری بهینه برداشته و مدیران را در این وظیفه خطیر یاری نمایند. ارزیابی مالی طرح‌های سرمایه‌گذاری، بر عهده^۷ مدیران است (بیدل و هیلاری ۱۱، ۲۰۰۶). اما مسئله^۸ مهمی که در این بین مطرح است، انتخاب طرح‌ها و تصمیم‌گیری راجع به فرصت‌های سرمایه‌گذاری به‌وسیله^۹ مدیران واحدهای تجاری است که عمدتاً بر اساس منافع شخصی خود عمل می‌نمایند. استفاده از اطلاعات حسابداری باکیفیت در تصمیم‌گیری‌ها نقش فراوانی در کاهش عدم تقارن اطلاعاتی و تضاد نماینده-مدیر دارد. عدم تقارن اطلاعاتی ناشی از روابط نمایندگی بین سرمایه‌گذاران آگاه و ناآگاه، تقاضا برای افشای اطلاعات را ضروری می‌سازد. طبق تئوری اقتصادی عدم تقارن، افشای اطلاعات، عدم تقارن و هزینه سرمایه را

کاهش می‌دهد (یعقوب نژاد و ذبیحی، ۱۳۹۰). اطلاعات حسابداری باکیفیت بالا به سهامداران کمک می‌کند که بتوانند از طریق نظارت بر عملکرد مدیریت به‌طور مستقیم یا غیرمستقیم، برای به دست آوردن درک بهتر از سرمایه شرکت و عملکرد کسب‌وکار و در نتیجه اثر گذاشتن بر انتخاب سرمایه‌گذاری سرمایه عمل نمایند.

۲-۱- مبانی نظری رابطه کیفیت اطلاعات حسابداری با عدم تقارن اطلاعاتی و چرخه عمر

گزارشگری مالی، اطلاعات خاص یک شرکت را از دیدگاه مدیریت دسته‌بندی می‌کند و آن را به‌صورت معنادار برای استفاده‌کنندگان ارائه می‌نماید و سرمایه‌گذاران، اعتباردهندگان بالقوه و مشاوران آن‌ها، از آن به‌عنوان مبنا و اساسی برای تصمیم‌گیری جهت تخصیص سرمایه استفاده می‌کنند (حیدر پور و زارع، ۱۳۹۳). اما بدون تردید در تئوری حسابداری مالی، نامتقارن بودن اطلاعات یکی از مهم‌ترین موضوعات مورد بحث است. عدم تقارن اطلاعاتی زمانی پدیدار می‌شود که یک یا چند سرمایه‌گذار به اطلاعات محرمانه‌ای در مورد ارزش شرکت دسترسی دارند و این در حالی است که مابقی سرمایه‌گذاران، تنها به اطلاعات عمومی دسترسی داشته باشند (وریسای^۷، ۲۰۱۳). هنگامی که چنین وضعی وجود داشته باشد، به‌اصطلاح می‌گویند که بازار دارای یک ویژگی خاص است که آن را "نامتقارن بودن اطلاعات" می‌نامند (ابراهیمی و همکاران، ۱۳۹۵).

بااینکه اکثر اندیشمندان اقتصادی در تحقیقات خود، به این نتیجه رسیده‌اند که یکی از عوامل مؤثر بر رشد و توسعه پایدار اقتصادی، سرمایه‌گذاری مؤثر است (رادفر، ۱۳۸۴) اما می‌دانیم که سرمایه‌گذاری یک واحد تجاری، با توجه به محدودیت منابع و کارا بودن آن صورت گیرد و همان‌طور که عنوان شد مسئله اصلی، انتخاب پروژه‌ها و اتخاذ تصمیم راجع به فرصت‌های سرمایه‌گذاری توسط مدیران واحدهای تجاری است که بر اساس منافع شخصی خود صورت می‌گیرد. عدم کفایت در سرمایه‌گذاری ریشه در نظریه‌های نمایندگی و اقتصاد اطلاعات دارد به‌عبارتی دیگر، عدم تقارن اطلاعاتی^۸ و تضاد منفعت^۹ مانع از انجام یک سرمایه‌گذاری بهینه می‌شود. یکی از راه‌های برون‌رفت از این مسئله، بهره‌گیری از اطلاعات حسابداری باکیفیت است. اطلاعات حسابداری با ایجاد اثر متقابل بین سیستم حسابداری داخلی شرکت‌ها و سیستم گزارشگری خارجی، بر وضعیت مالی و عملکرد تجاری اشاره دارد و نقش فراوان در کاهش عدم تقارن اطلاعاتی و تضاد نماینده-مدیر ایفاء می‌نماید (یوانگ و جیانگ^{۱۰}، ۲۰۰۸).

نتایج پژوهش بیدل و همکاران (۲۰۰۹) و مک نیکولز و استابن^{۱۱} (۲۰۰۸) نیز نشان‌دهنده رابطه مثبت و معنادار بین کیفیت اطلاعات حسابداری و کارایی سرمایه‌گذاری است. استدلال آن‌ها بر این مبنا است که کیفیت اطلاعات حسابداری بالاتر منجر به کاهش عدم تقارن اطلاعاتی بین شرکت‌ها

و سرمایه‌گذاران می‌گردد و به‌عنوان یک عامل محدودکننده برای رفتار فرصت‌طلبانه مدیران است. نتایج پژوهش بسیاری از محققان از جمله یعقوب نژاد و همکاران (۲۰۱۳)، بادآور نهندی و تقی زاده خانقاه (۱۳۹۲)، بلالی و نورشاهی (۱۳۹۲) و همچنین لیم و همکاران^{۱۲} (۲۰۱۵)، چنگ و همکاران^{۱۳} (۲۰۱۳)، وردی (۲۰۰۶) نیز حاکی از وجود رابطه معنادار بین مؤلفه‌های مختلف کیفیت اطلاعات و سطح عدم تقارن اطلاعاتی است، همچنین ابراهیمی و همکاران (۱۳۹۵) نیز نشان دادند که در مرحله رشد بین کیفیت سود و عدم تقارن اطلاعاتی رابطه منفی معناداری وجود دارد اما در مرحله بلوغ و افول ارتباط معناداری بین متغیرهای فوق وجود ندارد.

۲-۲- مبانی نظری رابطه بین کیفیت اطلاعات حسابداری و متغیرهای رشد شرکت

کیفیت گزارشگری مالی سبب پیش‌بینی بهتر جریان‌های نقدی آتی شرکت برای سرمایه‌گذاران و سایر استفاده‌کنندگان صورت‌های مالی می‌شود و واضح است که قانون‌گذاران و سرمایه‌گذاران برای داشتن گزارشگری مالی باکیفیت بالا هم‌عقیده هستند زیرا اعتقاد غالب این است که کیفیت گزارشگری مالی مستقیماً روی بازارهای سرمایه اثر می‌گذارد (کردستانی و رحیمی، ۱۳۹۰). بارون^{۱۴} (۲۰۰۲) و فرانیس و همکاران^{۱۵} (۲۰۰۴)، بیان داشتند که کیفیت گزارشگری مالی پائین تر، منجر به عدم ثبات و نهایتاً منجر به ریسک اطلاعاتی بالاتر می‌شود. مونیکا و همکاران^{۱۶} (۲۰۰۵)؛ هفلین و همکاران (۲۰۰۲) نشان دادند کیفیت گزارشگری مالی روی نقدینگی شرکت نیز اثر مستقیم دارد و همچنین انتخاب سطح کیفیت گزارشگری مالی با تعداد سهامداران، رشد فروش و سرمایه‌بری ارتباط معناداری دارد (کوهن^{۱۷}، ۲۰۰۶). مسلماً کیفیت اطلاعات همواره یکی از موضوعات موردعلاقه استفاده‌کنندگان، تدوین‌کنندگان استاندارد، مجامع قانون‌گذار و پژوهشگران بوده است، زیرا موجب حفظ و تقویت جایگاه سیستم اطلاعاتی حسابداری در بازارهای سرمایه و تقلیل هزینه‌های نمایندگی بین مدیران، سهامداران، تأمین‌کنندگان مالی و سایر اشخاص ثالث می‌شود (حجازی و همکاران، ۱۳۹۳).

و همان‌گونه که ژئی و وانگ^{۱۸} (۲۰۱۶) بیان داشتند، هر چه کیفیت اطلاعات حسابداری شرکت‌ها بالاتر باشد، مسئله سرمایه‌گذاری بیش‌ازحد، کمتر به وجود می‌آید زیرا ارتقاء کیفیت اطلاعات حسابداری می‌تواند توان رقابت شرکت را در صنعت افزایش دهد و با رشد صنعت شرکت نیز از فرصت‌های پیش‌آمده در آن صنعت استفاده کند. کیفیت اطلاعات حسابداری اعتماد سرمایه‌گذاران و اعتباردهندگان را افزایش می‌دهد و شرکت هم‌جهت با صنعت می‌تواند سهم خود را در بازارهای مختلف از جمله بازار کالا و بازار سرمایه حفظ نماید و رشدی هم‌جهت با صنعت به دست آورد.

باوجود اینکه دیچو و همکاران^{۱۹} (۲۰۱۰)، با مروری جامع بر ادبیات کیفیت سود به این نتیجه رسیده‌اند که تحقیقات موجود به صورت صریح و روشن، تأثیر کیفیت گزارشگری مالی را در برآورد رشد آتی شرکت‌ها مشخص ننموده است، اما زیمرمن^{۲۰} (۲۰۱۳) معتقد است که برخی محققان تمایل دارند از کیفیت گزارشگری مالی به عنوان محرک درجه اول ارزش شرکت، بدون هیچ تئوری پشتوانه یاد کنند. لی و شراف^{۲۱} (۲۰۱۰) نیز بینی کردند که صنایع با عدم اطمینان اطلاعاتی بالاتر که کیفیت اطلاعات حسابداری بالاتری دارند، در مقایسه با سایر صنایع با کیفیت اطلاعات پایین تر، رشد بالاتری دارند. مطابق با نتایج وانگ و ژای^{۲۲} (۲۰۱۳) که بیان داشتند بین مدیریت سرمایه‌گذاری منابع و همبستگی نرخ رشد سود عملیاتی شرکت و صنعت ارتباط معنادار وجود دارد، می‌توان نتیجه گرفت که بهبود کیفیت اطلاعات حسابداری موجب ارتقای سودمندی اطلاعات برای تصمیم‌گیری سرمایه‌گذاران، اعتباردهندگان و سایر ذینفعان می‌شود ولی نبود اطلاعات مفید برای تصمیم‌گیری منجر به کاهش توان رقابت شرکت در صنعت می‌شود و رشد شرکت در بازارهای مختلف آن صنعت کاهش می‌یابد.

۳- پیشینه تحقیق

کنث^{۲۳} و همکاران (۲۰۱۸) در پژوهش خود به بررسی تأثیر اطلاعات حسابداری بر میزان موفقیت شرکت‌های کوچک و متوسط پرداختند. این مطالعه بر اساس یک نظرسنجی در کشور زیمبابوه صورت گرفته است. انتخاب نمونه با استفاده از روش نمونه‌گیری تصادفی و قضاوت محققان انجام شد. این مطالعه بر اساس یک رویکرد کمی- کیفی و با انجام نظرسنجی از بین مدیران و صاحبان این شرکت‌ها صورت گرفته است. نتایج حاصل از این مطالعه نشان می‌دهد که شرکت‌های کوچک و متوسط که در صنعت ناموفق هستند، از اطلاعات حسابداری برای تصمیم‌گیری استفاده نمی‌کنند و حتی قوانین تهیه این اطلاعات بی‌خبرند بنابراین از دولت تقاضا داشتند که از طریق وزارتخانه‌های مربوطه؛ آموزش‌های لازم را به صاحبان و مدیران شرکت‌ها ارائه دهد تا مهارت لازم را برای آن‌ها فراهم کند و بتوانند کسب‌وکار خود را به طور مؤثر انجام دهند.

کوردل^{۲۴} و همکاران (۲۰۱۷) در پژوهشی با عنوان "اطلاعات حسابداری، تمایلات سرمایه‌گذاران و قیمت‌گذاری بازار" به بررسی تأثیر کیفیت اطلاعات حسابداری بر تمایلات و تصمیمات سرمایه‌گذاران و نرخ بازده سهام پرداختند. در پژوهش حاضر تعداد ۸۳۶،۳۳۴ سال - شرکت به عنوان نمونه از مشاهدات موجود در پایگاه اطلاعاتی بین سال‌های ۱۹۷۳ تا ۲۰۱۴ انتخاب گردید. استدلال اصلی این محققان درباره اثر تعدیل‌کنندگی کیفیت اطلاعات حسابداری و عدم اطمینان اطلاعاتی این است که کیفیت اطلاعات حسابداری پایین و عدم اطمینان اطلاعاتی

بالا، هزینه‌های سرمایه را افزایش می‌دهد و بر تمایلات سرمایه‌گذاران برای خرید و فروش یا نگهداری سهام شرکت تأثیر می‌گذارد و در نتیجه خطای قیمت‌گذاری و ابهام‌های مرتبط با قیمت سهام را افزایش می‌دهد و یافته‌های آنان نیز نشان داد که هر زمان کیفیت اطلاعات حسابداری پایین‌تر است، رابطه بین تمایلات سرمایه‌گذاران و نرخ بازده سهام قوی‌تر است.

ژو و وانگ (۲۰۱۶) در مقاله‌ای به بررسی انتخاب سرمایه‌گذاری به‌عنوان همبستگی از اندازه‌گیری رشد درآمد عملیاتی بین شرکت و صنعت و اینکه تا چه حد شرکت در کسب‌وکار اصلی خود تمرکز دارند پرداختند. نتایج تحقیق حاکی از آن بود که هر چه کیفیت اطلاعات حسابداری شرکت‌ها بالاتر باشد، مسئله سرمایه‌گذاری بیش‌ازحد، کم‌تر به وجود می‌آید.

لیم و همکاران (۲۰۱۵) به بررسی رابطه بین کیفیت گزارشگری مالی شرکت‌های تحصیل‌شونده و بازدهی شرکت‌های تحصیل‌کننده پرداخته‌اند. بر اساس نتایج به‌دست‌آمده، افزایش کیفیت گزارشگری مالی شرکت‌های سرمایه‌پذیر موجب افزایش بازدهی شرکت‌های تحصیل‌کننده می‌شود. همچنین رابطه مذکور در شرکت‌های تحصیل‌کننده‌ای که هزینه‌های نمایندگی بالایی دارد، ضعیف‌تر است.

چنگ و همکاران (۲۰۱۳) نشان دادند که بین کیفیت اطلاعات حسابداری و بیش سرمایه‌گذاری و کم سرمایه‌گذاری رابطه معکوس وجود دارد و رابطه مذکور در شرکت‌هایی با عدم تقارن اطلاعاتی و انگیزه مدیریت سود بالا، ضعیف‌تر است.

نتایج پژوهش فرانسیس و همکاران^{۲۵} (۲۰۰۹) نیز نشان‌دهنده رابطه مثبت شفافیت اطلاعات و رشد صنعت بوده و اینکه شفافیت اطلاعات در کشورهای مختلف هم‌جهت با رشد صنعت بوده است که می‌توان نتیجه گرفت شفافیت شرکت موجب تخصیص منابع می‌شود، که این موضوع در تحقیقات انجام‌شده توسط کلسنس^{۲۶} (۲۰۰۶) و همچنین باشمن و اسمیت^{۲۷} (۲۰۰۱) به اثبات رسیده است.

ژو و چن^{۲۸} (۲۰۰۸) با بررسی اثر کیفیت اطلاعات حسابداری در بورس شانگهای و شنزن به این نتیجه رسیدند که کیفیت بالای اطلاعات حسابداری اثر قابل‌توجهی در اعمال تخصیص منابع دارد و هرچه کیفیت اطلاعات حسابداری بیشتر باشد کارایی تخصیص منابع بالاتر می‌رود.

مهرانی و همکاران (۱۳۹۶) نشان دادند که شرکت‌های درمانده در مقایسه با شرکت‌های سالم، کیفیت سود پایین‌تری دارند. همچنین با افزایش شاخص‌های کیفیت سود، احتمال مواجه‌شدن با درماندگی مالی کاهش می‌یابد و افزودن شاخص‌های کیفیت سود به مدل اولیه مبتنی بر شاخص‌های مالی، قدرت پیش‌بینی‌کنندگی آن را افزایش می‌دهد.

صفری و رعنائی (۱۳۹۶) نشان دادند که بین کیفیت گزارشگری مالی و کارایی سرمایه‌گذاری شرکت رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. همچنین نشان دادند که رابطه بین کیفیت گزارشگری مالی و کارایی سرمایه‌گذاری تحت تأثیر ساختار سررسید بدهی قرار دارد و با افزایش بدهی‌های کوتاه‌مدت، این رابطه تضعیف می‌شود.

کیانی و آقایی (۱۳۹۵) با بررسی تأثیر سودمندی معیارهای کیفیت گزارشگری مالی بر مؤلفه‌های رشد آتی شرکت‌ها در فرآیند چرخه حیات، دریافتند که معیارهای تعدیلات سنواتی و نوسان سود عملیاتی بیشترین تأثیر را بر رشد آتی دارایی‌ها و درآمد فروش دارند. همچنین تنها معیار نوسان سود عملیاتی بیشترین تأثیر را بر رشد آتی ارزش بازار سهام دارد.

ابراهیمی و همکاران (۱۳۹۵) نشان دادند که بین کیفیت سود و عدم تقارن اطلاعاتی رابطه منفی معناداری وجود دارد. سپس مدل پژوهش برای هر یک از مراحل چرخه عمر به‌طور جداگانه مورد آزمون قرار گرفت. نتایج بیانگر رابطه منفی معنادار در مرحله رشد بود اما در مرحله بلوغ و افول ارتباط معناداری بین کیفیت سود و عدم تقارن اطلاعاتی وجود نداشت.

حیدر پور و زارع رفیع (۱۳۹۳) با بررسی ۸۴ شرکت پذیرفته‌شده در بورس دریافتند که فرصت‌های رشد اثر مستقیمی بر رابطه میان کیفیت گزارشگری مالی دارد و افزایش آن رابطه میان کیفیت گزارشگری مالی بر نوسان پذیری بازده سهام شرکت‌ها را تشدید می‌کند. با توجه به مبانی نظری و تحقیقات انجام‌شده می‌توان به اهمیت کیفیت اطلاعات حسابداری در رشد و توسعه شرکت‌ها پی برد و بیان داشت که ارتقاء کیفیت اطلاعات حسابداری می‌تواند گامی مهم در زمینه سرمایه‌گذاری بهینه باشد، اعتماد بازارهای مختلف را جلب نماید و در نهایت موجب ماندگاری و رشد شرکت‌ها در صنایع مختلف گردد، لذا ما به دنبال یافتن شواهد تجربی برای این رابطه هستیم.

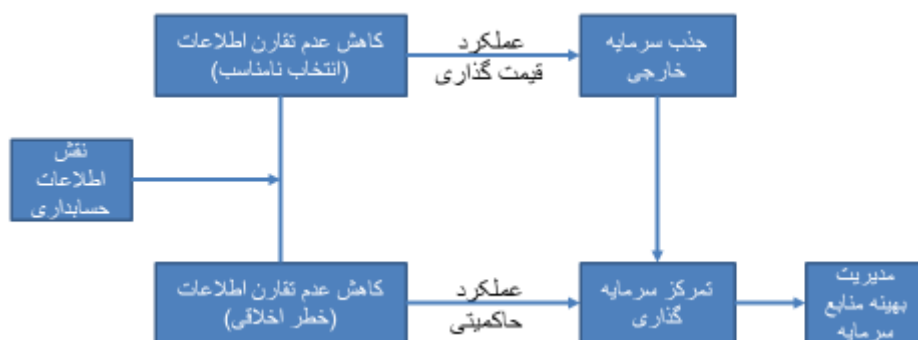
۴- الگوی مفهومی پژوهش

اطلاعات حسابداری دو عملکرد اساسی دارد: قیمت‌گذاری و حاکمیت شرکتی. عملکرد قیمت‌گذاری اطلاعات حسابداری از طریق تأثیر بر هزینه‌های سرمایه و قیمت سهام انجام می‌شود. اطلاعات باکیفیت بالا می‌تواند باعث کاهش عدم تقارن اطلاعات شده در نتیجه منجر به کاهش هزینه سرمایه تأمین مالی برون‌سازمانی می‌گردد (مایرز و ماجلوف^{۲۹}، ۱۹۸۴؛ یزلی و اوهارا^{۳۰} ۲۰۰۴؛ زینگ و لو^{۳۱} ۲۰۰۶).

کیفیت بالاتر و شفاف‌تر اطلاعات حسابداری اجازه می‌دهد که فرصت‌های رشد در قیمت سهام گنجانده شود که در نتیجه برای سرمایه‌گذاران جدید جذاب می‌شود. عملکرد حاکمیت شرکتی به‌وسیله کاهش عدم تقارن اطلاعات گذشته میان اشخاص ذینفع در یک قرارداد عمل می‌نماید.

اطلاعات حسابداری می‌تواند عیوب قرارداد را کاهش داده و بر رفتار فرصت‌طلبانه مدیریت نظارت کند. در این حالت اطلاعات حسابداری خدمات حاکمیت شرکتی را ارائه می‌دهد. در مورد اخذ سرمایه برون‌سازمانی، عملکرد حاکمیت شرکتی اطلاعات حسابداری به شرکت‌ها برای اخذ تصمیمات منطقی برای تمرکز روی فعالیت اصلی خودشان و تخصیص سرمایه کارا تر کمک می‌کند.

۵- فرضیات، مدل و متغیرهای پژوهش

- فرضیه اصلی: بین کیفیت اطلاعات حسابداری و همبستگی نرخ رشد شرکت با صنعت رابطه معنادار وجود دارد

از آنجایی که در پژوهش حاضر همبستگی رشد شرکت با رشد صنعت با ۴ مقیاس مختلف رشد سنجیده می‌شود، جهت تدوین فرضیه‌های فرعی پژوهش، با لحاظ کردن مقیاس‌های رشد از جمله؛ رشد سرمایه‌گذاری‌های بلندمدت، رشد ساختار سرمایه، رشد سود عملیاتی و رشد فروش، چهار فرضیه فرعی به شرح زیر تدوین شده است.

- فرضیات فرعی

(۱) بین کیفیت اطلاعات حسابداری و همبستگی نرخ رشد سرمایه‌گذاری‌های بلندمدت شرکت با صنعت رابطه معنادار وجود دارد.

(۲) بین کیفیت اطلاعات حسابداری و همبستگی نرخ رشد ساختار سرمایه شرکت با صنعت رابطه معنادار وجود دارد.

(۳) بین کیفیت اطلاعات حسابداری و همبستگی نرخ رشد سود عملیاتی شرکت با صنعت رابطه معنادار وجود دارد.

(۴) بین کیفیت اطلاعات حسابداری و همبستگی نرخ رشد فروش شرکت با صنعت رابطه معنادار وجود دارد.

مدل آزمون

رابطه (۱)

$$growth\_Corr_{it} = a_0 + a_1AQ_{it} + a_2GOVER_{it} + a_3AQ_{it} * GOVER_{it} + a_4Size_{it} + a_5MTB_{it} + a_6ROA_{it} + a_7\sigma(Sales)_{it} + a_8Leverage_{it} + a_9OperatingCyle_{it} + \varepsilon$$

همبستگی نرخ رشد (*growth_corr*)

متغیر *growth_corr* متغیر وابسته پژوهش و نشان‌دهنده همبستگی نرخ رشد شرکت با صنعت طی ۱۰ سال گذشته است که توسط چهار مقیاس زیر اندازه‌گیری شده و ۴ الگوی پژوهش حاضر را شکل می‌دهد:

الگوی اول: *growthFA_Corr_{it}* همبستگی نرخ رشد سرمایه‌گذاری‌های بلندمدت شرکت با صنعت،
الگوی دوم: *growthLE_corr_{it}* همبستگی نرخ رشد منابع بلندمدت (ساختار سرمایه) شرکت با صنعت،

الگوی سوم: *growthOP_corr_{it}*: همبستگی نرخ رشد سود عملیاتی شرکت با صنعت،
الگوی چهارم: *growthSA_corr_{it}*: همبستگی نرخ رشد فروش شرکت با صنعت.

کیفیت اطلاعات حسابداری (*AQ*)

متغیر مستقل پژوهش است و برای اندازه‌گیری آن از چهار مقیاس زیر استفاده می‌شود:
الف) ارقام تعهدی (*ACCURAL*) که با استفاده از مدل *D&D* (دیچو و دجو، ۲۰۰۲) به دست می‌آید.

در این مدل ارقام تعهدی شرکت در دوره جاری با جریانات نقدی آن در دوره قبل، دوره جاری و دوره بعد مطابقت داده می‌شود. مدل استفاده‌شده عبارت است از:

رابطه (۲)

$$\Delta TotalCurrentAccrual = b_0 + b_1CFO_{t-1} + b_2CFO_t + b_3CFO_{t+1} + \varepsilon$$

ΔTotalCurrentAccrual: کل تغییرات ارقام تعهدی جاری برابر است با تغییر دارایی‌های جاری در سال *t* منهای تغییرات بدهی‌های جاری در سال *t*، منهای تغییرات نقد و معادل نقد در سال *t*

بعلاوه تغییرات بدهی‌های کوتاه‌مدت با بهره در سال t است. این معیار برای هر سال، با استفاده از اطلاعات پنج‌ساله گذشته محاسبه می‌شود.

CFO_t نشان‌دهنده جریان نقدی عملیاتی سال جاری است.

CFO_{t-1} نشان‌دهنده جریان نقدی عملیاتی سال قبل است.

CFO_{t+1} نشان‌دهنده جریان نقدی عملیاتی سال بعد است.

باقی‌مانده مدل، به معنی جریان نقدی تحقق‌نیافته‌ای است که به ارقام تعهدی مورد انتظار وابسته است. انحراف معیار باقیمانده همه مشاهدات مدل بیان‌کننده ارقام تعهدی است. انحراف معیار بزرگ‌تر باقیمانده نشان‌دهنده هم کیفیت پایین‌تر ارقام تعهدی و هم کیفیت پایین اطلاعات حسابداری است.

ب) هموارسازی سود (*smoot*): نسبت انحراف معیار پنج‌ساله سود خالص به جریان نقدی عملیاتی.

ج) پایداری سود (*stabale*): رگرسیون بازده دارایی‌ها تقسیم‌بهر بازده دارایی‌های دوره قبل (Lev, 1983; Ali and Zarowin). که مدل آن عبارت است از:

$$ROA_t = \alpha_0 + \alpha_1 ROA_{t-1} + \varepsilon \quad \text{رابطه ۳}$$

در این مدل ROA بیانگر بازده روی دارایی‌ها در دوره t است و ضریب رگرسیون آن سطح پایداری سود را نشان می‌دهد که افزایش ضریب حاکی از پایداری بیشتر سود است. این معیار نیز با استفاده از اطلاعات پنج‌ساله گذشته محاسبه می‌شود.

د) قابلیت پیش‌بینی سود (*prdict*): انحراف معیار باقیمانده از مدل رگرسیونی ۴:

$$ROA_t = \alpha_0 + \alpha_1 ROA_{t-1} + \varepsilon \quad \text{رابطه ۴}$$

ه) شاخص جامع کیفیت اطلاعات حسابداری (*TAQ*): برای اندازه‌گیری کیفیت اطلاعات حسابداری از یک متغیر جامع کیفیت اطلاعات حسابداری نیز استفاده می‌نماییم (بیتاچری، ۲۰۰۳، بیدل وهیلاری^{۳۲}، ۲۰۰۶)؛ بدین‌صورت که برای تمام مشاهدات شرکت - سال، یک شاخص کیفیت اطلاعات حسابداری منحصر محاسبه می‌گردد که مجموع ۴ متغیر پیشین کیفیت اطلاعات است. سپس آن‌ها را دهک بندی کرده و به هر متغیر جامع در سال، رتبه‌ای بین ۰ تا ۹ داده می‌شود و درنهایت، مقادیر هر رتبه‌بندی را برای به دست آوردن شاخص کیفیت اطلاعات حسابداری خلاصه می‌کنیم و ارزش کوچک‌تر رتبه نشان‌دهنده کیفیت بهتر اطلاعات حسابداری است.

متغیرهای کنترلی

Size: براون و همکاران (۱۹۸۷) نشان دادند که شرکت‌های بزرگ کنترل بیشتری بر بازار دارند و این باعث می‌گردد سود آن‌ها دارای نوسان پذیری کمتر، قابلیت پیش‌بینی بیشتری باشد که همین امر می‌تواند باعث افزایش نرخ رشد آن‌ها در صنعت گردد. در پژوهش حاضر، اندازه شرکت به وسیله لگاریتم میانگین دارایی‌های شرکت برای دوره پنج‌ساله محاسبه می‌شود.

MTB (فرصت‌های رشد): در رابطه با این متغیر کنترلی می‌توان انتظار داشت هرچه فرصت‌های رشد بیشتر شود، توجه به کیفیت اطلاعات و جلب سرمایه‌گذار جدید بیشتر می‌شود که متعاقباً باعث افزایش نرخ رشد می‌گردد بنابراین از معیار ارزش بازار به ارزش دفتری (برای دوره پنج‌ساله) به‌عنوان معیار فرصت رشد استفاده می‌شود.

ROA (سوددهی شرکت): هرچه میزان سوددهی شرکت‌ها افزایش یابد می‌تواند نشان‌دهنده افزایش رشد شرکت بوده و باعث افزایش نرخ همبستگی رشد شرکت با صنعت گردد باشد بنابراین از میانگین بازده دارایی‌های شرکت در دوره پنج‌ساله به‌عنوان مقیاس سودآوری شرکت استفاده می‌گردد.

(Sales): (انحراف معیار فروش) نوسانات فروش از طریق انحراف معیار این شرکت از سود (استاندارد شده به‌وسیله دارایی‌ها در پایان سال قبل) در طول دوره پنج‌ساله اندازه‌گیری می‌شود.

Leverage: سطح بدهی‌های شرکت به‌وسیله میانگین نسبت دارایی‌ها به بدهی‌های همه شرکت‌ها در دوره پنج‌ساله محاسبه می‌شود. هراندازه درجه اهرم مالی بزرگ‌تر باشد، درجه ریسک مالی شرکت بیشتر می‌شود؛ زیرا اگر درجه اهرم مالی زیاد باشد، با کاهش نسبتاً اندک در رقم سود قبل از بهره و مالیات، سود هر سهم ممکن است منفی شود متعاقب آن باعث تغییر ارزش شرکت و البته کاهش نرخ رشد خواهد شد. (فورستر، ساپ و یاغی شی، ۲۰۰۹).

Operating Cycle: توانایی عملیاتی شرکت به‌وسیله لگاریتم میانگین چرخه عملیاتی شرکت‌های درج‌شده در دوره پنج‌ساله محاسبه می‌شود. برای محاسبه چرخه عملیاتی از فرمول: دوره گردش کالا + دوره وصول مطالبات استفاده می‌شود.

۶- روش‌شناسی پژوهش

۶-۱- جامعه آماری، حجم نمونه و روش نمونه‌گیری

جامعه آماری پژوهش حاضر، شامل تمامی شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران است و حجم نمونه از روش نمونه‌گیری حذفی و با توجه به شرایط زیر تعیین خواهد شد و با توجه

به محدودیت اعضای جامعه، کل عناصر جامعه با داشتن تمامی شرایط، به‌عنوان نمونه انتخاب خواهند شد، این شرایط عبارت‌اند از:

- (۱) پایان سال مالی شرکت‌ها پایان اسفندماه باشد و طی دوره زمانی موردنظر برای گردآوری داده‌ها (۱۳۸۱ تا ۱۳۹۵) تغییر فعالیت یا تغییر سال مالی نداده باشد.
- (۲) شرکت انتخاب‌شده تولیدی باشد و جزء بانک‌ها و مؤسسات مالی (شرکت‌های سرمایه‌گذاری، واسطه‌گران مالی، شرکت‌های هلدینگ و لیزینگ‌ها) نباشند.
- (۳) اطلاعات موردنیاز شرکت‌ها در بین سال‌های ۱۳۸۱ تا ۱۳۹۵ در دسترس باشد. که درنهایت تعداد ۱۱۱ شرکت به‌عنوان نمونه پژوهش انتخاب گردید.

۶-۲- ابزار گردآوری اطلاعات و تجزیه - تحلیل داده‌ها

طرح پژوهشی این تحقیق از نوع نیمه تجربی و با استفاده از رویکرد پس رویدادی (از طریق اطلاعات گذشته) است. برای جمع‌آوری اطلاعات درزمینه ادبیات و پیشینه پژوهش، از روش کتابخانه‌ای و جهت جمع‌آوری داده‌ها از نرم‌افزارهای "ندبیر پرداز"، "ره‌آورد نوین" و همچنین سایت "آردیس"^{۳۳} و "کدال"^{۳۴} و البته گزارش هیئت‌مدیره به مجمع عمومی عادی استفاده‌شده است. از آنجایی که در این تحقیق از داده‌های ترکیبی استفاده می‌شود برای انتخاب یکی از روش‌های تلفیقی^{۳۵} و یا ترکیبی^{۳۶} از آزمون F لیمبر استفاده‌شده و سپس تجزیه و تحلیل نهایی با استفاده از الگوی رگرسیون چند متغیره و به شکل مقطعی و با استفاده از نرم‌افزار "ای ویوز" انجام‌شده است. البته به‌منظور آزمون الگوهای رگرسیونی، برای معناداری ضرایب پارامترهای الگوی رگرسیون از آماره تی استیو دنت و برای معنادار بودن کلیت الگوی رگرسیونی از آماره F استفاده می‌شود و در تحلیل و تفسیر نتایج به آماره ضریب تعیین تعدیل‌شده و آماره دوربین واتسون نیز توجه شده است.

۷- یافته‌های پژوهش

همان‌گونه که در جدول ۱ دیده می‌شود در خصوص متغیرهای وابسته، همبستگی نرخ رشد شرکت با صنعت (فروش، سرمایه‌گذاری بلندمدت، سود عملیاتی و تأمین مالی بلندمدت)؛ مقادیر میانگین و میانه نزدیک به هم بوده که نشان‌دهنده توزیع متقارن این متغیرها بوده و در این متغیرها مقدار میانه از میانگین به‌طور نامحسوسی بزرگ‌تر است و انحراف معیار آن‌ها خیلی کم و در حدود ۰,۵ است. در خصوص متغیرهای کیفیت اطلاعات حسابداری تمامی میانه‌ها به میانگین نزدیک بوده لیکن در متغیر هموارسازی سود میانگین دو برابر میانه بوده که این به خاطر وجود اختلاف بین بزرگ‌ترین و همان‌گونه که در جدول دیده می‌شود در خصوص متغیرهای وابسته،

همبستگی نرخ رشد شرکت با صنعت (فروش، سرمایه‌گذاری بلندمدت، سود عملیاتی و تأمین مالی بلندمدت)؛ مقادیر میانگین و میانه نزدیک به هم بوده که نشان‌دهنده توزیع متقارن این متغیرها بوده و در این متغیرها مقدار میانه از میانگین به‌طور نامحسوسی بزرگ‌تر است و انحراف معیار آن‌ها خیلی کم و در حدود ۰,۵ است. در خصوص متغیرهای کیفیت اطلاعات حسابداری تمامی میانه‌ها به میانگین نزدیک بوده لیکن در متغیر هموارسازی سود میانگین دو برابر میانه بوده که این به خاطر وجود اختلاف بین بزرگ‌ترین و کوچک‌ترین داده‌ها است و در سایر متغیرهای کیفیت اطلاعات انحراف معیار خیلی کم و جزئی است. همچنین در خصوص متغیرهای کنترلی میانگین و میانه نزدیک به هم بوده که نشان‌دهنده توزیع متقارن این متغیرها بوده و در این متغیرها مقدار میانگین از میانه به‌طور نامحسوسی بزرگ‌تر است و انحراف معیار آن‌ها خیلی کم و در حدود ۰,۲ است. در کل مقادیر میانگین و میانه متغیرها نزدیک به هم بوده که نشان‌دهنده توزیع متقارن متغیرها است. با توجه به نزدیکی میانه و میانگین در اکثریت متغیرها و همچنین دیگر آماره‌های به‌دست‌آمده از متغیرهای مختلف، می‌توان نتیجه گرفت که کلیه متغیرها از توزیع مناسبی برخوردار هستند و تقریباً همه متغیرها تقارن نسبی دارند این ویژگی یکی از ویژگی‌های توزیع نرمال است.

همچنین چولگی بیانگر میزان عدم تقارن توزیع احتمال داده‌ها حول میانگینشان است. مقدار چولگی می‌تواند منفی یا مثبت باشد. در حالتی که داده‌ها دارای توزیع متقارن باشند میزان کشیدگی دم‌های سمت راست و چپ یکی است. کشیدگی نشان‌دهنده ارتفاع یک توزیع است. به‌عبارت‌دیگر کشیدگی معیاری از بلندی منحنی در نقطه ماکزیمم است و مقدار کشیدگی برای توزیع نرمال برابر ۳ است. کشیدگی مثبت یعنی قله توزیع موردنظر از توزیع نرمال بالاتر و کشیدگی منفی نشانه پایین‌تر بودن قله از توزیع نرمال است.

در حالت کلی چنانچه چولگی و کشیدگی در بازه (۲، -۲) نباشند داده‌ها از توزیع نرمال برخوردار نیستند. در داده‌های موردبررسی ما اکثریت چولگی و کشیدگی متغیرهای موردبررسی در محدوده (۲، -۲) قرار گرفته و در برخی از متغیرها کشیدگی به‌اندازه خیلی کمی به سمت بالا بوده ولی در کل اندازه چولگی و کشیدگی نشان می‌دهد داده‌های مورداستفاده از تقارن خوبی برخوردار هستند.

جدول ۱- آماره توصيفي متغيرها

نام متغير	نماد	ميانگين	ميانه	بيشترين	کمترين	انحراف معيار	چولگي	کشيدگي
قابليت پيش بيني سود	PRDICT	۰/۰۲	۰/۰۱۶	۰/۱۰۵	۰/۰۰۳	۰/۰۱۴	۲/۰۹۶	۱/۵۴۵
هموارسازي سود	SMOOT	۱۵/۷۵۴	۷/۲۶۴	۱۳۶/۸۱۳	۰/۰۹۵	۲۱/۶۰۸	۲/۱۰۷	۸/۱۰۷
پايداري سود	STABAL	۰/۶۳۲	۰/۷۶	۰/۹۹	-۰/۵۵۰	۰/۳۳۴	-۰/۸۱۸	۲/۴۹۳
کيفيت ارقام تعهدي	ACCURAL	۰/۱۹۶	۰/۲۴۱	۰/۴۴۹	۰/۰۰۲	۰/۱۷۵	۰/۰۱۸	۱/۱۷۸
کيفيت جامع اطلاعات مالي	RANK	۱۸/۱۲۱	۱۸	۳۲	۵	۵/۶۴۲	۰/۰۸۷	۲/۳۶۹
همبستگي نرخ رشد سرمايه گذاري هاي بلندمدت شرکت با صنعت	GROWFA	۰/۱۷۴	-۰/۰۱۹۳	-۰/۹۹۹	-۰/۹۶۷	۰/۵۴۹	-۰/۰۹۴	۱/۷۶۷
همبستگي نرخ رشد ساختار سرمايه شرکت با صنعت	GROWLE	۰/۳۴	۰/۴۵۸	۱	-۰/۹۷۰	۰/۵۱۶	-۰/۵۹۶	۲/۲۷۷
همبستگي نرخ رشد سود عملياتي شرکت با صنعت	GROWOPER	۰/۳۶۷	۰/۵۴۱	۰/۹۹	-۰/۹۹۷	۰/۵۸۵	-۰/۷۵۷	۲/۳۸۳
همبستگي نرخ رشد فروش شرکت با صنعت	GROWSALES	۰/۵۱۲	۰/۷۰۵	۰/۹۹۹	-۰/۹۵۶	۰/۴۸۸	-۱/۲۵۵	۳/۵۹۳
اهرم مالي	LEV	۰/۶۲۹	۰/۶۴	۱/۶۸۱	۰/۰۲۶	۰/۲۴۱	۰/۷۴۲	۶/۳۳۵
توانايي عملياتي شرکت	OPER	۲/۴۷۴	۲/۴۹	۳/۸۶۲	۱/۶۶۳	۰/۳۴۴	۰/۶۷۹	۵/۳۶
بازده دارايي هاي	ROA	۰/۱۱۴	۰/۱۰۴	۰/۵۴۹	-۰/۲۹۰	۰/۱۳۴	۰/۳۷۴	۴/۲۳۹
انحراف معيار فروش	SALES	۰/۲۶۸	۰/۲۱۱	۱/۸۳۵	۰/۰۱۶	۰/۱۸۸	۱/۳۶۷	۴/۶۱۶
اندازه شرکت	SIZE	۵/۹۷۷	۵/۹۱۴	۸/۳۰۲	۴/۴۳	۰/۵۰۱	۰/۷۴	۴/۲۰۴

منبع: يافته هاي پژوهشگر

آزمون فرضيه هاي فرعي اول تا چهارم

در ادامه با در نظر گرفتن شاخص هاي مختلف کيفيت اطلاعات حسابداري، به آزمون فرضيات پرداخته مي شود و در اين راستا براي ارائه بهتر نتايج تحقيق و مطابقت آن ها باهم، از معيارهاي مختلف سنجش کيفيت اطلاعات حسابداري شامل شاخص پايداري سود، هموارسازي سود، قابليت پيش بيني سود و ارقام تعهدي و ترکيبي از متغيرهاي رتبه بندي شده فوق استفاده شده است و الگوهاي تحقيق، هر بار با يکي از متغيرهاي فوق برآزش مي شود.

الف) "شاخص قابلیت پیش بینی سود"

قبل از برازش الگوهای تحقیق، ابتدا آزمون تشخیصی F لیمر انجام شد که در تمام موارد نشان دهنده روش داده‌های ترکیبی ساده است. همچنین پایایی متغیرها با استفاده از آزمون لوین، لین و چو (۲۰۰۲) تأیید شده ولی سنجش نرمال بودن با آزمون جاکوبرا نشان داد که متغیرهای وابسته از توزیع نرمال پیروی نمی‌کند بنابراین برای نرمال‌سازی متغیر وابسته از آزمون تبدیل جانسون استفاده و در نهایت به آزمون فرضیه‌ها پرداخته شده است.

جدول ۲- نتایج آزمون تشخیصی F لیمر

فرضیات	آماره F لیمر	سطح خطا	روش پذیرفته شده
الگوی اول	۰/۸۲۳	۰/۴۷۶	روش داده‌های ترکیبی ساده
الگوی دوم	۰/۳۶۹	۰/۷۷۶	روش داده‌های ترکیبی ساده
الگوی سوم	۰/۱۰۵	۰/۹۵۷	روش داده‌های ترکیبی ساده
الگوی چهارم	۱/۴۷۵	۰/۲۲۱	روش داده‌های ترکیبی ساده

منبع: یافته‌های پژوهشگر

جدول ۳- نتایج تخمین الگو سطح خطا (شاخص قابلیت پیش بینی سود)

متغیرها	الگوی اول	الگوی دوم	الگوی سوم	الگوی چهارم
قابلیت پیش‌بینی سود	۹/۹۶۰ (۰/۰۰۰)	-۲/۴۰۳ (۰/۰۰۰)	۰/۸۰۱ (۰/۱۱۹)	۱/۱۸۶ (۰/۰۷۰)
اهرم مالی	۰/۷۱۸ (۰/۰۰۰)	۰/۲۸۰ (۰/۰۰۰)	-۰/۱۸۴ (۰/۰۰۰)	-۰/۲۲۵ (۰/۰۰۰)
فرصت رشد	۰/۰۳۸ (۰/۰۰۲)	۰/۰۱۵ (۰/۰۰۳)	-۰/۰۰۷ (۰/۰۰۰)	-۰/۰۰۱ (۰/۷۲۳)
توانایی عملیاتی	۰/۰۷۵ (۰/۲۱۹)	۰/۰۹۸ (۰/۰۳۰)	۰/۱۹۴ (۰/۰۰۲)	۰/۲۱۰ (۰/۰۰۰)
بازده دارائی‌ها	-۰/۹۳۳ (۰/۰۰۰)	۰/۳۸۸ (۰/۰۰۰)	۰/۱۱۴ (۰/۰۴۳)	۰/۱۵۰ (۰/۰۳۰)
اندازه شرکت	-۰/۲۵۱ (۰/۰۰۰)	۰/۲۶۵ (۰/۰۰۰)	۰/۰۸۳ (۰/۰۰۷)	۰/۲۸۵ (۰/۰۰۰)
انحراف معیار فروش	۰/۰۳۵ (۰/۵۲۸)	۰/۱۴۸ (۰/۰۱۵)	-۰/۲۵۶ (۰/۰۰۰)	-۰/۲۸۹ (۰/۰۰۰)
C	۱/۷۴۹ (۰/۰۰۰)	-۱/۷۵۵ (۰/۰۰۰)	-۰/۴۳۶ (۰/۰۰۰)	-۱/۵۴۵ (۰/۰۰۰)

متغیرها	الگوی اول	الگوی دوم	الگوی سوم	الگوی چهارم
R-Squared	۰/۹۴۵	۰/۹۳۴	۰/۹۹۴	۰/۹۹۲
Adjusted R-Squared	۰/۹۲۵	۰/۹۱۰	۰/۹۹۱	۰/۹۹۰
F stat. (P. Value)	۴۷/۹۳۱ (۰/۰۰۰)	۳۹/۴۴۲ (۰/۰۰۰)	۴۳۹/۹۸۰ (۰/۰۰۰)	۳۶۱/۸۲۳ (۰/۰۰۰)
D.W Stat.	۲/۰۹۲	۲/۱۰۸	۱/۹۷۵	۲/۱۸۴

منبع: یافته‌های پژوهشگر

در جدول ۳ با مدنظر قرار دادن متغیر قابلیت پیش‌بینی سود به‌عنوان اولین شاخص از کیفیت اطلاعات در این پژوهش، به آزمون فرضیه‌ها پرداخته شد و با مشاهده آماره‌های F و سطح خطای به‌دست‌آمده برای آن‌ها که برابر با (۰/۰۰۰) و کمتر از سطح خطای ۰/۰۱ است، در سطح اطمینان ۰/۹۹ می‌توان بیان کرد که در کل الگوها به‌خوبی برازش شده و از معناداری بالایی برخوردار است. و با توجه به مقدار آماره دوربین واتسون به‌دست‌آمده برای الگوها می‌توان بیان کرد که خودهمبستگی سریالی میان باقیمانده‌های مدل در الگوی تحقیق وجود ندارد. همچنین، نتایج مؤید این موضوع است که بالای ۹۲ درصد در الگوی اول، ۹۱ درصد الگوی دوم، ۹۹ درصد الگوی سوم و ۹۹ درصد الگوی چهارم از تغییرات متغیر وابسته به‌وسیله متغیرهای مستقل تحقیق، توضیح داده شده است. با توجه به ضریب متغیر قابلیت پیش‌بینی سود در الگوهای تحقیق و سطح معناداری آن نشان می‌دهد این متغیر در الگوی اول و دوم تأیید و در الگوی چهارم با در نظر گرفتن سطح خطای ۱ درصد تأیید لیکن در الگوی سوم این متغیر مورد تأیید قرار نگرفته است. بدین ترتیب می‌توان نتیجه گرفت بین کیفیت اطلاعات حسابداری از طریق قابلیت پیش‌بینی سود رابطه معناداری با متغیر همبستگی نرخ رشد سرمایه‌گذاری بلندمدت شرکت با صنعت و متغیر همبستگی نرخ رشد تأمین مالی بلندمدت شرکت با صنعت وجود دارد ولی با متغیر همبستگی نرخ رشد سود عملیاتی شرکت با صنعت و متغیر همبستگی نرخ فروش شرکت با صنعت رابطه معناداری ندارد.

ب) "شاخص هموارسازی سود"

با مشاهده نتایج به‌دست‌آمده از برازش الگوها در جدول ۵ و با توجه به توضیحات ارائه‌شده در جدول ۳ می‌توان بیان نمود که در کل الگوها به‌خوبی برازش شده و از معناداری بالایی برخوردار است و خودهمبستگی سریالی نیز میان جملات باقیمانده‌های الگوی تحقیق وجود ندارد. نتایج آزمون مؤید این موضوع است که بالای ۹۲ درصد در الگوی اول، ۹۰ درصد الگوی دوم، ۹۹ درصد الگوی سوم و ۹۸ درصد الگوی چهارم از تغییرات متغیر وابسته به‌وسیله متغیرهای مستقل تحقیق

توضیح داده شده است. همچنین ضریب متغیر هموارسازی در الگوهای تحقیق و سطح معناداری آن نشان می‌دهد این متغیر فقط در الگوی سوم تأیید و در الگوی اول، دوم و چهارم مورد تأیید قرار نگرفته است.

جدول ۴- نتایج آزمون تشخیصی F لیمر

فرضیات	آماره F لیمر	سطح خطا	روش پذیرفته شده
الگوی اول	۰/۵۵۶	۰/۶۴۴	روش داده‌های ترکیبی ساده
الگوی دوم	۰/۳۷۶	۰/۷۷۰	روش داده‌های ترکیبی ساده
الگوی سوم	۰/۱۱۹	۰/۹۴۹	روش داده‌های ترکیبی ساده
الگوی چهارم	۱/۶۳۶	۰/۱۸۰	روش داده‌های ترکیبی ساده

منبع: یافته‌های پژوهشگر

جدول ۵- نتایج تخمین الگو سطح خطا (شاخص هموارسازی سود)

متغیرها	الگوی اول	الگوی دوم	الگوی سوم	الگوی چهارم
هموارسازی سود	۰/۰۰۱ (۰/۳۵۱)	-۰/۰۰۱ (۰/۳۲۱)	-۰/۰۰۱ (۰/۰۰۱)	۰/۰۰۰۳ (۰/۲۹۴)
اهرم مالی	-۰/۴۱۴ (۰/۰۰۰)	۰/۲۸۲ (۰/۰۰۶)	-۰/۱۸۱ (۰/۰۰۰)	-۰/۲۱۲ (۰/۰۰۰)
فرصت رشد	۰/۰۳۸ (۰/۰۰۴)	۰/۰۱۷ (۰/۰۰۰)	-۰/۰۰۸ (۰/۰۰۱)	-۰/۰۰۳ (۰/۴۹۹)
توانایی عملیاتی	۰/۰۲۸ (۰/۵۱۳)	۰/۱۲۷ (۰/۰۰۴)	۰/۱۷۴ (۰/۰۰۰)	۰/۲۱۳ (۰/۰۰۰)
بازده دارائی‌ها	-۰/۳۹۰ (۰/۰۴۳)	۰/۰۵۹ (۰/۵۸۳)	۰/۱۱۵ (۰/۰۴۸)	۰/۲۲۲ (۰/۱۲۰)
اندازه شرکت	-۰/۰۶۶ (۰/۳۵۰)	۰/۲۳۱ (۰/۰۰۰)	۰/۰۷۴ (۰/۰۰۰)	۰/۳۰۵ (۰/۰۰۰)
انحراف معیار فروش	۰/۱۵۷ (۰/۰۱۳)	۰/۰۵۶ (۰/۳۶۴)	-۰/۲۷۴ (۰/۰۰۰)	۰/۲۴۶ (۰/۰۰۰)
C	۰/۶۴۶ (۰/۲۵۵)	-۳/۵۸۳ (۰/۰۰۰)	-۰/۲۸۸ (۰/۰۰۰)	-۱/۶۷۶ (۰/۰۰۰)
R-Squared	۰/۹۴۴	۰/۹۳۳	۰/۹۹۴	۰/۹۹۰
Adjusted R-Squared	۰/۹۲۴	۰/۹۰۹	۰/۹۹۱	۰/۹۸۷
F stat. (P. Value)	۴۶/۹۷۷ (۰/۰۰۰)	۳۸/۸۳۰ (۰/۰۰۰)	۴۲۷/۰۳۷ (۰/۰۰۰)	۲۹۰/۲۴۹ (۰/۰۰۰)
D.W Stat.	۲/۰۷۹	۲/۱۱۴	۲/۰۰۳	۲/۱۶۴

منبع: یافته‌های پژوهشگر

ج) " شاخص پایداری سود "

با توجه به نتایج تخمین مدل، سطح خطای آماره F برابر با صفر و کمتر از یک درصد است، که می‌توان نتیجه گرفت مدل تحقیق از معناداری بالایی برخوردار است. همچنین با توجه به مقدار آماره دوربین و اتسون به دست آمده برای الگوها می‌توان بیان نمود که الگوی تحقیق، مشکل خودهمبستگی ندارد و اینکه بالای ۹۰ درصد در الگوی اول، ۹۳ درصد الگوی دوم، ۹۸ درصد الگوی سوم و ۹۸ درصد الگوی چهارم از تغییرات متغیر وابسته به وسیله متغیرهای مستقل تحقیق توضیح داده شده است. بدین ترتیب با توجه به ضریب متغیر پایداری سود و سطح معناداری آن می‌توان نتیجه گرفت بین کیفیت اطلاعات حسابداری از طریق متغیر پایداری سود با متغیر همبستگی نرخ رشد سرمایه‌گذاری بلندمدت شرکت با صنعت، متغیر همبستگی نرخ رشد تأمین مالی بلندمدت شرکت با صنعت و متغیر همبستگی نرخ رشد فروش شرکت با صنعت رابطه معناداری وجود دارد.

جدول ۶- نتایج آزمون تشخیصی F لیمر

فرضیات	آماره F لیمر	سطح خطا	روش پذیرفته شده
الگوی اول	۰/۴۹۶	۰/۶۸۵	روش داده‌های ترکیبی ساده
الگوی دوم	۰/۳۶۹	۰/۷۷۶	روش داده‌های ترکیبی ساده
الگوی سوم	۰/۱۰۶	۰/۹۵۶	روش داده‌های ترکیبی ساده
الگوی چهارم	۱/۲۴۸	۰/۲۹۲	روش داده‌های ترکیبی ساده

منبع: یافته‌های پژوهشگر

جدول ۷- نتایج تخمین الگو سطح خطا (شاخص پایداری سود)

متغیرها	الگوی اول	الگوی دوم	الگوی سوم	الگوی چهارم
پایداری سود	۰/۱۳۱ (۰/۰۰۰)	۰/۰۴۴ (۰/۰۰۰)	۰/۰۰۷ (۰/۵۱۹)	-۰/۰۲۷ (۰/۰۴۵)
اهرم مالی	-۰/۶۲۷ (۰/۰۰۰)	۰/۲۶۲ (۰/۰۰۰)	-۰/۱۶۴ (۰/۰۰۰)	-۰/۱۶۷ (۰/۰۰۴)
فرصت رشد	۰/۰۲۷ (۰/۰۲۲)	۰/۰۱۹ (۰/۰۰۰)	-۰/۰۰۷ (۰/۰۰۰)	۰/۰۰۱ (۰/۷۳۶)
توانایی عملیاتی	۰/۰۱۴ (۰/۵۰۲)	۰/۱۰۷ (۰/۰۱۹)	۰/۱۷۲ (۰/۰۰۲)	۰/۱۷۶ (۰/۰۰۱)
بازده دارائی‌ها	-۰/۵۳۷ (۰/۰۰۰)	۰/۱۴۹ (۰/۲۱۲)	۰/۱۳۵ (۰/۰۰۰)	۰/۱۰۲ (۰/۴۰۶)

متغیرها	الگوی اول	الگوی دوم	الگوی سوم	الگوی چهارم
اندازه شرکت	-۰/۱۶۷ (۰/۰۲۳)	۰/۲۴۴ (۰/۰۰۰)	۰/۱۰۹ (۰/۰۰۰)	۰/۲۷۶ (۰/۰۰۰)
انحراف معیار فروش	۰/۳۴۹ (۰/۰۰۰)	۰/۱۹۳ (۰/۰۰۰)	-۰/۲۱۵ (۰/۰۰۰)	-۰/۲۰۹ (۰/۰۰۰)
C	۱/۳۶۲ (۰/۰۰۸)	-۱/۷۱۵ (۰/۰۰۰)	-۰/۵۵۴ (۰/۰۰۰)	-۱/۴۲۵ (۰/۰۰۰)
R-Squared	۰/۹۳۳	۰/۹۴۸	۰/۹۹۲	۰/۹۸۹
Adjusted R-Squared	۰/۹۰۹	۰/۹۳۰	۰/۹۸۹	۰/۹۸۵
F stat. (P.Value)	۳۸/۷۵۰ (۰/۰۰۰)	۵۱/۰۶۰ (۰/۰۰۰)	۳۴۱/۶۰۶ (۰/۰۰۰)	۲۵۱/۶۴۹ (۰/۰۰۰)
D.W Stat.	۲/۰۸۸	۲/۱۱۳	۱/۹۶۸	۲/۱۶۲

منبع: یافته‌های پژوهشگر

د) شاخص کیفیت اقلام تعهدی سود"

در جدول ۹ آماره‌های F و آماره دوربین واتسون به دست آمده از تخمین الگوها با متغیر دیگری از کیفیت اطلاعات (کیفیت اقلام تعهدی)، نشان می‌دهد که در کل الگوها به خوبی برازش شده و از معناداری بالایی برخوردار است و همچنین خودهمبستگی سریالی میان جملات باقیمانده‌های الگوی تحقیق وجود ندارد. در این تخمین، بالای ۹۳ درصد در الگوی اول، ۹۰ درصد الگوی دوم، ۹۸ درصد الگوی سوم و ۹۸ درصد الگوی چهارم از تغییرات متغیر وابسته به وسیله متغیرهای مستقل تحقیق توضیح داده شده است. با توجه به ضریب متغیر کیفیت اقلام تعهدی در الگوهای تحقیق و سطح معناداری آن، متغیر در الگوی اول، دوم و سوم تأیید و نشان‌دهنده وجود رابطه معنادار بین کیفیت اقلام تعهدی سود با متغیر همبستگی نرخ رشد سرمایه‌گذاری بلندمدت شرکت با صنعت، متغیر همبستگی نرخ رشد تأمین مالی بلندمدت شرکت با صنعت و متغیر همبستگی نرخ رشد سود عملیاتی شرکت با صنعت است.

جدول ۸- نتایج آزمون تشخیصی F لیمر

فرضیات	آماره F لیمر	سطح خطا	روش پذیرفته شده
الگوی اول	۰/۶۱۶	۰/۶۰۵	روش داده‌های ترکیبی ساده
الگوی دوم	۰/۳۵۸	۰/۷۸۳	روش داده‌های ترکیبی ساده
الگوی سوم	۰/۱۳۱	۰/۹۴۲	روش داده‌های ترکیبی ساده
الگوی چهارم	۱/۶۸۱	۰/۱۷۰	روش داده‌های ترکیبی ساده

منبع: یافته‌های پژوهشگر

جدول ۹- نتایج تخمین الگو سطح خطا (شاخص کیفیت اقلام تعهدی سود)

متغیرها	الگوی اول	الگوی دوم	الگوی سوم	الگوی چهارم
کیفیت اقلام تعهدی	۰/۴۲۹ (۰/۰۰۰)	۰/۳۲۳ (۰/۰۰۰)	-۰/۰۶۲ (۰/۰۰۹)	۰/۰۱۳ (۰/۷۵۲)
اهرم مالی	-۰/۳۸۴ (۰/۰۰۰)	۰/۳۰۵ (۰/۰۰۴)	-۰/۱۷۰ (۰/۰۰۰)	-۰/۲۰۴ (۰/۰۰۰)
فرصت رشد	۰/۰۳۸ (۰/۰۰۲)	۰/۰۱۸ (۰/۰۰۰)	-۰/۰۰۹ (۰/۰۰۰)	-۰/۰۰۳ (۰/۵۲۸)
توانایی عملیاتی	۰/۰۱۶ (۰/۶۷۴)	۰/۱۲۸ (۰/۰۰۳)	۰/۱۶۲ (۰/۰۰۲)	۰/۲۰۹ (۰/۰۰۰)
بازده دارایی‌ها	۰/۴۰۸ (۰/۰۰۰)	۰/۱۰۹ (۰/۳۳۹)	۰/۱۲۳ (۰/۰۴۲)	۰/۲۲۲ (۰/۰۹۵)
اندازه شرکت	-۰/۰۱۴ (۰/۸۴۴)	۰/۳۰۶ (۰/۰۰۰)	۰/۰۸۲ (۰/۰۰۰)	۰/۳۰۳ (۰/۰۰۰)
انحراف معیار فروش	۰/۲۰۰ (۰/۰۱۸)	۰/۱۲۰ (۰/۰۵۴)	-۰/۲۴۱ (۰/۰۰۰)	-۰/۲۵۲ (۰/۰۰۰)
C	۰/۲۷۱ (۰/۶۵۶)	-۲/۱۸۵ (۰/۰۰۰)	-۰/۳۲۹ (۰/۰۰۱)	-۱/۶۵۳ (۰/۰۰۰)
R-Squared	۰/۹۵۱	۰/۹۳۱	۰/۹۹۲	۰/۹۹۱
Adjusted R-Squared	۰/۹۳۳	۰/۹۰۶	۰/۹۸۹	۰/۹۸۷
F stat. (P. Value)	۵۳/۵۶۲ (۰/۰۰۰)	۳۷/۴۳۵ (۰/۰۰۰)	۳۳۵/۳۷۷ (۰/۰۰۰)	۲۹۶/۲۰۳ (۰/۰۰۰)
D.W Stat.	۲/۰۹۷	۲/۱۰۷	۱/۹۷۳	۲/۱۶۷

منبع: یافته‌های پژوهشگر

هـ) " شاخص کیفیت جامع اطلاعات "

در نهایت به تخمین هریک از الگوها با یک متغیر جامع از کیفیت اطلاعات پرداخته شد و نتایج نشان داده شد که بالای ۹۳ درصد در الگوی اول، ۹۰ درصد الگوی دوم، ۹۸ درصد الگوی سوم و ۹۵ درصد الگوی چهارم از تغییرات متغیر وابسته به وسیله متغیرهای مستقل تحقیق توضیح داده شده است. با توجه به ضریب متغیر کیفیت جامع اطلاعات حسابداری در الگوهای تحقیق و سطح معناداری آن نشان می‌دهد این متغیر در الگوی اول، دوم و چهارم تأیید و در الگوی سوم این متغیر مورد تأیید قرار نگرفته است. بدین ترتیب می‌توان نتیجه گرفت بین کیفیت جامع اطلاعات حسابداری رابطه معناداری با متغیر همبستگی نرخ رشد سرمایه‌گذاری بلندمدت شرکت با صنعت، متغیر همبستگی نرخ رشد تأمین مالی بلندمدت شرکت با صنعت و متغیر همبستگی نرخ رشد

فروش شرکت با صنعت وجود دارد و با متغیر همبستگی نرخ رشد سود عملیاتی شرکت با صنعت رابطه معناداری وجود ندارد.

جدول ۱۰- نتایج آزمون تشخیصی F لیمر

فرضیات	آماره F لیمر	سطح خطا	روش پذیرفته شده
الگوی اول	۰/۶۲۸	۰/۵۹۸	روش داده‌های ترکیبی ساده
الگوی دوم	۰/۳۶۰	۰/۷۸۲	روش داده‌های ترکیبی ساده
الگوی سوم	۰/۱۰۴	۰/۹۵۸	روش داده‌های ترکیبی ساده
الگوی چهارم	۱/۲۸۸	۰/۲۷۸	روش داده‌های ترکیبی ساده

منبع: یافته‌های پژوهشگر

جدول ۱۱- نتایج تخمین الگو سطح خطا (شاخص کیفیت جامع اطلاعات حسابداری)

متغیرها	الگوی اول	الگوی دوم	الگوی سوم	الگوی چهارم
کیفیت جامع اطلاعات حسابداری	۰/۰۰۵ (۰/۰۰۰)	-۰/۰۰۳ (۰/۰۰۰)	۰/۰۰۱ (۰/۵۵۹)	-۰/۰۰۴ (۰/۰۰۰)
اهرم مالی	-۰/۵۷۶ (۰/۰۰۰)	۰/۳۰۸ (۰/۰۰۶)	۰/۱۷۴ (۰/۰۰۰)	-۰/۱۷۶ (۰/۰۰۵)
فرصت رشد	۰/۰۳۱ (۰/۰۱۲)	۰/۰۱۸ (۰/۰۰۰)	-۰/۰۰۷ (۰/۰۰۱)	۰/۰۰۳ (۰/۲۳۹)
توانایی عملیاتی	۰/۰۱۷ (۰/۶۰۳)	۰/۱۴۳ (۰/۰۰۱)	۰/۱۷۶ (۰/۰۰۱)	۰/۱۵۷ (۰/۰۰۰)
بازده دارائی‌ها	-۰/۴۸۳ (۰/۰۱۳)	۰/۱۰۱ (۰/۳۱۲)	۰/۱۵۴ (۰/۰۰۰)	۰/۰۶۶ (۰/۰۶۷)
اندازه شرکت	-۰/۱۲۷ (۰/۰۶۷)	۰/۲۴۸ (۰/۰۰۰)	۰/۱۱۹ (۰/۰۳۱)	۰/۲۹۳ (۰/۰۰۰)
انحراف معیار فروش	۰/۱۷۸ (۰/۰۰۵)	۰/۰۵۴ (۰/۲۴۵)	-۰/۲۱۴ (۰/۰۰۱)	-۰/۲۱۱ (۰/۰۰۰)
C	۱/۰۹۸ (۰/۰۴۰)	-۱/۷۳۷ (۰/۰۰۰)	-۰/۶۲۹ (۰/۰۰۰)	-۱/۴۱۱ (۰/۰۰۰)
R-Squared	۰/۹۵۱	۰/۹۳۱	۰/۹۹۰	۰/۹۷۰
Adjusted R-Squared	۰/۹۳۳	۰/۹۰۷	۰/۹۸۶	۰/۹۵۹
F stat. (P.Value)	۵۳/۵۶۲ (۰/۰۰۰)	۳۷/۸۴۵ (۰/۰۰۰)	۲۷۵/۳۵۰ (۰/۰۰۰)	۹۰/۳۲۵ (۰/۰۰۰)
D.W Stat.	۲/۰۹۷	۲/۱۱۱	۱/۹۵۶	۲/۱۹۴

منبع: یافته‌های پژوهشگر

۸- بحث و نتیجه‌گیری

هدف از پژوهش حاضر، بررسی رابطه بین کیفیت بالای اطلاعات حسابداری و سرمایه‌گذاری، جهت آگاه ساختن سرمایه‌گذاران نسبت به میزان مفید بودن اطلاعات حسابداری در تصمیم‌گیری‌های سرمایه‌گذاری و آگاه نمودن نهادهای حرفه‌ای حسابداری نسبت به کیفیت اطلاعات حسابداری است. همان‌طور که نشان داده شد یافته‌های پژوهش حاضر حاکی از وجود رابطه بین اکثر متغیرهای کیفیت اطلاعات و همبستگی نرخ رشد شرکت با صنعت است که این یافته سازگار با یافته‌های محققانی همچون صفری و رعنائی (۱۳۹۶)، امیر عالی زاده (۱۳۹۵)، ایزی و محمودی (۱۳۹۳)، مدرس و حصارزاده (۱۳۸۷) و همچنین ژی و وانگ (۲۰۱۶)، لی و شراف (۲۰۱۰)، تحقیقات بیدل و همکاران (۲۰۰۹ و ۲۰۰۶)، وردی (۲۰۰۶)، باشمن و اسمیت (۲۰۰۱) و لامبرت و لئوز و ورچیا^{۳۷} (۲۰۰۵) است که حاکی از وجود رابطه معنادار بین کیفیت اطلاعات حسابداری و تصمیمات سرمایه‌گذاری هستند. صفری و رعنائی (۱۳۹۶) نشان دادند که بین کیفیت گزارشگری مالی و کارایی سرمایه‌گذاری شرکت رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. این یافته مؤید یافته‌های پژوهش حاضر است که حاکی از وجود رابطه معنادار بین کیفیت اطلاعات حسابداری و همبستگی نرخ رشد شرکت و صنعت است.

یافته‌های پژوهش امیر عالی زاده (۱۳۹۵) نیز تا حدود زیادی مؤید رابطه بین مؤلفه‌های فرضیه اول پژوهش حاضر است. عالی زاده نشان داد که بین کیفیت اقلام تعهدی سرمایه در گردش و کارایی سرمایه‌گذاری با حضور متغیر کم سرمایه‌گذاری رابطه معناداری وجود دارد، و بین پایداری سود و کارایی سرمایه‌گذاری با حضور هر دو متغیر بیش و کم سرمایه‌گذاری، رابطه مثبت و معناداری وجود دارد که این یافته دقیقاً با نتیجه^{۳۸} به‌دست‌آمده از فرضیه فرعی اول پژوهش حاضر سازگار است که اثبات شد بین همبستگی نرخ رشد سرمایه‌گذاری بلندمدت شرکت و صنعت با متغیر پایداری سود رابطه مثبت و معناداری برقرار است. بنابراین با توجه به یافته‌های موجود می‌توان نتیجه گرفت هرچه میزان پایداری سود افزایش یابد شرکت‌ها تمایل بیشتری به سرمایه‌گذاری نشان داده و شاهد افزایش نرخ رشد سرمایه‌گذاری‌های بلندمدت و در نتیجه افزایش توان رقابتی و ماندگاری شرکت‌ها در صنایع خواهیم بود.

مطابق با یافته‌های پژوهش ایزی و محمودی (۱۳۹۳) می‌توان نتیجه گرفت که کیفیت اقلام تعهدی نیز یکی از متغیرهای تأثیرگذار بر همبستگی نرخ رشد شرکت با صنعت است. یافته‌های این تحقیق با بسیاری از تحقیقات خارجی نیز مطابقت دارد. نتایج تحقیقات خارجی از جمله چن و همکاران (۲۰۱۱)، فرانسیس و همکاران^{۳۸} (۲۰۰۹) که نشان دادند درجه شفافیت بالاتر اطلاعات، موجب سرعت رشد صنایع و کشورها می‌گردد. بیدل و هیلاری (۲۰۰۶) که نشان

دادند اطلاعات حسابداری باکیفیت بالا منجر به افزایش بهره‌وری سرمایه‌گذاری می‌شود، همچنین یافته‌های ژی و وانگ (۲۰۱۶)، لامبرت و لئوز و ورچیا^{۳۹} (۲۰۰۵) و باشمن و اسمیت (۲۰۰۱) که سازگار با یافته‌های پژوهش حاضر است و مؤید وجود رابطه معنادار بین کیفیت اطلاعات حسابداری و تصمیمات سرمایه‌گذاری است. بنابراین می‌توان به‌طور قطع می‌توان عنوان کرد که بهبود کیفیت اطلاعات حسابداری باعث ارتقای سودمندی اطلاعات برای تصمیم‌گیری سرمایه‌گذاران، اعتباردهندگان و سایر ذینفعان می‌شود و همچنین می‌تواند گامی مهم در زمینه سرمایه‌گذاری بهینه باشد، اعتماد بازارهای مختلف را جلب نماید و در نهایت ماندگاری شرکت را در صنعت افزایش دهد. و این امر، در بلندمدت می‌تواند همبستگی رشد شرکت با صنعت را افزایش دهد به‌عبارت‌دیگر توان رقابت شرکت را در بازارهای مختلف افزایش دهد ولی نبود اطلاعات مفید برای تصمیم‌گیری منجر به کاهش توان رقابت شرکت در صنعت می‌شود و رشد شرکت در بازارهای مختلف آن صنعت کاهش می‌یابد.

در بین پژوهش‌های مختلفی که در این زمینه صورت گرفته است یافته‌های ناسازگاری نیز وجود دارد، از جمله یافته‌های دیچو و همکاران (۲۰۱۰)، بادآور نهندی و همکاران (۱۳۹۲) و ثقفی و عرب مازار یزدی (۱۳۸۹) که نشان دادند هیچ ارتباط معناداری بین کیفیت اطلاعات و مؤلفه‌های رشد وجود ندارد. بادآور نهندی و همکاران (۱۳۹۲) نیز نشان دادند شفافیت اطلاعات حسابداری بر کارایی سرمایه‌گذاری تأثیری ندارد. همچنین امیر عالی زاده (۱۳۹۵) که عنوان کرد بین کیفیت اقلام تعهدی و کارایی سرمایه‌گذاری با حضور متغیر بیش سرمایه‌گذاری رابطه معناداری وجود ندارد.

پیشنهاد‌های مبتنی بر نتایج

ارتقاء کیفیت اطلاعات حسابداری در بلندمدت می‌تواند هم‌جهتی رشد شرکت با صنعت را افزایش دهد به‌عبارت‌دیگر توان رقابت شرکت را در بازارهای مختلف افزایش دهد. حتی در برخی از بازارها ضعف سازوکارهای حاکمیت شرکتی را نیز برطرف نماید. از این رو پیشنهاد می‌شود کیفیت اطلاعات حسابداری به‌عنوان یکی از عواملی که توان رقابتی شرکت‌ها را افزایش می‌دهند در ارزیابی عملکرد و ترسیم انتظارات آتی مورد توجه قرار گیرد. همچنین از آنجائی که کیفیت اطلاعات حسابداری در جامعه‌ای با اقتصاد دولتی نقش پررنگ‌تری در تصمیمات سرمایه‌گذاری ایفا می‌نماید؛ تدوین کنندگان استانداردهای حسابداری در تدوین استانداردها و رهنمودهای لازم جهت اجرای آن به این مهم توجه کافی و لازم داشته باشند.

فهرست منابع

- ۱) ابراهیمی، سید کاظم، علی بهرامی نسب و خدیجه جعفری پور، (۱۳۹۵)، "بررسی تأثیر کیفیت حسابداری بر عدم تقارن اطلاعاتی با در نظر گرفتن چرخه عمر شرکت‌ها"، مجله علمی پژوهشی دانش حسابداری مالی، دوره ۳، شماره ۱، صص ۸۵-۱۰۳.
- ۲) ارشدی، علی، (۱۳۷۷)، "اثر سرمایه‌گذاری بر رشد اقتصادی (به تفکیک سرمایه‌گذاری خصوصی و دولتی)"، پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه شهید بهشتی.
- ۳) بزرگ اصل، موسی، (۱۳۸۰)، "برداشت حساب‌برسان مستقل و استفاده‌کنندگان از محتوای پیام‌های ارسال شده به وسیله گزارش‌های حسابداری"، رساله دکتری، دانشگاه علامه طباطبایی، صص ۹.
- ۴) بولو، قاسم، یحیی حساس یگانه، فریدون رهنمای رود پستی و شهرام چهارم‌حالی، (۱۳۹۶)، "الگوی رویکرد حسابداران و حساب‌برسان به استانداردهای حسابداری و تأثیر آن بر کیفیت اطلاعات حسابداری"، فصلنامه پژوهش‌های حسابداری مالی و حسابرسی، مقاله ۸، دوره ۹، شماره ۳۳، صص ۱۲۵-۱۵۴.
- ۵) حجازی، رضوان، حمیده اثنی عشری و ویدا مجتهد زاده، (۱۳۹۳)، "طراحی مدل سنج کیفیت اطلاعات حسابداری"، پژوهش‌های حسابداری مالی، سال ۶، شماره ۲، صص ۷۵-۹۴.
- ۶) حیدر پور، فرزانه و سمیه زارع رفیع، (۱۳۹۳)، "تأثیر متغیرهای سود تقسیمی و فرصت‌های رشد بر رابطه کیفیت گزارشگری مالی و نوسان پذیری بازده سهام"، پژوهش‌های حسابداری مالی و حسابرسی، سال ۶، شماره ۲۲، صص ۲۴۷-۲۱۳.
- ۷) شورورزی، محمدرضا، محسن خلیلی، حمید سلیمانی و امید فروتن، (۱۳۹۴)، "ارتباط بین حاکمیت شرکتی و عملکرد شرکت بر مبنای رگرسیون فازی"، فصلنامه پژوهش‌های حسابداری مالی و حسابرسی، مقاله ۸، دوره ۷، شماره ۲۵، صص ۱۲۷-۱۴۵.
- ۸) صفری گریلی، مهدی و فاطمه رعنائی، (۱۳۹۶)، "بررسی ارتباط بین کیفیت گزارشگری مالی با کارایی سرمایه‌گذاری و تأثیر ساختار سررسید بدهی‌ها بر این رابطه"، فصلنامه علمی-پژوهشی مدیریت دارایی و تأمین مالی، سال پنجم، شماره اول، شماره پیاپی ۱۶، صص ۹۸-۸۳.
- ۹) عالی زاده، امیر، (۱۳۹۵)، "بررسی رابطه حاکمیت شرکتی، کیفیت گزارشگری مالی و کارایی سرمایه‌گذاری در شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران"، پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تهران، پردیس البرز.

۱۰) کردستانی، غلامرضا و مصطفی رحیمی، (۱۳۹۰)، "بررسی عوامل تعیین کننده انتخاب سطح کیفیت گزارشگری مالی و اثرات اقتصادی آن در بازار سرمایه"، فصلنامه پژوهش های تجربی حسابداری مالی، سال ۱، شماره ۱، صص ۶۷-۹۱.

۱۱) کیانی، آیدین و محمدعلی آقایی، (۱۳۹۵)، "ارزیابی سودمندی معیارهای اندازه گیری کیفیت گزارشگری مالی بر رشد آتی در فرآیند چرخه حیات شرکت ها"، پژوهش های کاربردی در گزارشگری مالی، دوره ۵، شماره ۹، صص ۱۷۲-۱۴۳.

۱۲) یعقوب نژاد، احمد و علی ذبیحی، (۱۳۹۰)، "بررسی رابطه بین کیفیت افشا و نقد شوندگی سهام شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران"، مجله دانش مالی تحلیل اوراق بهادار، شماره دهم.

- 13) Biddle, G. and Hilary, (2006), "Accounting Quality and Firm-Level Capital Investment", *The Accounting Review*, 81, PP. 963-982.
- 14) Chen, W.P, Chung, H, Lee, C, and Liao, W-L, (2007), "Corporate Governance and Equity Liquidity: Analysis of S&P Transparency and Disclosure", Working paper. <http://ssrn.com>.
- 15) Cheng, M., Dhaliwal, D., and Zhang, Y, (2013), "Does Investment Efficiency Improve after the Disclosure of Material Weaknesses in Internal Control over Financial Reporting?", *Journal of Accounting and Economics*, 56(1), PP. 1-18.
- 16) Claessens, S, (2003), "Corporate Governance and Development", *Global Corporate Governance Forum*, Focus, 1.
- 17) Cornell, B., Landsman, W., & Stubben, S, (2017), "Accounting Information, Investor Sentiment and Market Pricing", *Journal of Law, Finance, and Accounting*, 2 (2), PP. 325-345.
- 18) Dechow Patricia, Weili Ge, Catherine Schrand, (2010), "Understanding Earnings Quality: A Review of the Proxies, Their Determinants and Their Consequences", *Journal of Accounting and Economics*. Vol. 50, PP. 344 -401.
- 19) Francis, J. R., Huang, S., Khurana, I. K., Pereira, R, (2009), "Does Corporate Transparency Contribute to Efficient Resource Allocation?", *J. Account. Res.* 47, PP. 943-98.
- 20) Francis, J., R. LaFond, P. Olsson, and K. Schipper, (2004), "Cost of Capital and Earnings Attributes", *The Accounting Review*, 79, PP: 967-1010.
- 21) Jinbu Zhai, Yutao Wang, (2016), "Accounting Information Quality, Governance Efficiency and Capital Investment Choice", *China Journal of Accounting Research*, 9, PP. 251-266.
- 22) Li, F., & Shroff, N. O, (2010), "Financial Reporting Quality and Economic Growth", (working paper), University of Michigan.
- 23) Lim, J., Lee, J., & Chang J, (2015), "Financial Reporting Quality of Target Companies and Acquirer Returns: Evidence from Korea", *International Journal of Accounting & Information Management*, 23, PP. 16-41.
- 24) McNichols, M. F., & Stubben, S. R, (2008), "Does Earnings Management Affect Firms' Investment Decisions?", *The Accounting Review*, 83(6), PP. 1571-1603.

- 25) McNichols, M. F., & Stubben, S. R, (2008), "Does Earnings Management Affect Firms' Investment Decisions?", *The Accounting Review*, 83(6), PP. 1571-1603.
- 26) Mónica Espinosa, Mikel Tapia and Marco Trombetta, (2005), "Disclosure and Liquidity", Working Paper 05-02, Business Economics Series. <http://www.SSRN.com>.
- 27) Kenneth. A. Nyathi, Thabani Nyoni, Munyaradzi Nyoni, Wellington. G. Bonga, (2018), "The Role of Accounting Information in the Success of Small & Medium Enterprises (SMEs) in Zimbabwe: A Case of Harare", *Journal of Business and Management (DRJ-JBM)*, Vol. 1, No. 1, PP. 01-15.
- 28) Palepu, K. G., & Healy, P. M, (2008), "Business Analysis & Valuation: Using Financial Statements" (4 ed.), Ohio: South-Western Cengage Learning.
- 29) Varici, I, (2013), "The Relationship between Information Asymmetry and the Quality of Audit: An Empirical Study in Istanbul Stock Exchange", *International Business Research*, 6(10), PP. 132-140.
- 30) Zimmerman, J.L, (2013), "Myth: External Financial Reporting Quality Has a First-Order Effect on Firm Value", *Accounting Horizons*, 27, PP. 887-894.

یادداشت‌ها

- ¹ Gaio, C., and C. Raposo
- ² Jinbu Zhai, Yutao Wang
- ³ Kenneth A Fransis
- ⁴ Li, F., & Shroff
- ⁵ Bushman and Smith (2001)
- ⁶ Claessens (2006)
- ⁷ Varici, I.
- ⁸ Information asymmetry
- ⁹ Conflict of interest
- ¹⁰ uwang & Jeang
- ¹¹ McNichols, M. F., & Stubben, S. R
- ¹² Lim, J., Lee, J., & Chang J
- ¹³ Cheng, M., Dhaliwal, D., and Zhang, Y
- ¹⁴ Barone, G
- ¹⁵ Francis, J., R. LaFond, P. Olsson, and K. Schipper
- ¹⁶ Mónica Espinosa, Mikel Tapia and Marco Trombetta.
- ¹⁷ Cohen. Daniel A
- ¹⁸ Jinbu Zhai, Yutao Wang
- ¹⁹ Dechow Patricia, Weili Ge, Catherine Schrand
- ²⁰ Zimmerman, J.L
- ²¹ Li, F., & Shroff
- ²² wang & Jae
- ²³ Kenneth
- ²⁴ Cornell, B., Landsman, W., & Stubben
- ²⁵ Kenneth A Fransis
- ²⁶ Claessens
- ²⁷ Bushman and Smith
- ²⁸ Zhou and Chen

- ²⁹ Maevz & Majlvf
³⁰ Bzle&Ohara
³¹ zing&lv
³² Bhattacharya et al; Biddle and Hilary
³³ www.rdis.ir
³⁴ . www. codal. ir
³⁵ pooling
³⁶ panel data
³⁷ Lambert, Leuz and Verrecchia
³⁸ Francis et al.
³⁹ Lambert, Leuz and Verrecchia